

Centrālā statistikas
pārvalde

OFICIĀLĀS STATISTIKAS SISTĒMA (OSS) UN EIROPAS STATISTIKAS PRAKSES KODEKSS (ESPK)

1. POSMA NOVĒRTĒŠANA

Agnese Lasmane
Statistikas metodoloģijas un kvalitātes departaments
Kvalitātes vadības daļas vadītāja
oficiala.statistika@csp.gov.lv

Centrālā statistikas
pārvalde

Oficiālās statistikas sistēma (OSS)

- Latvijas OSS iekļaujas Eiropas Statistikas sistēmā
- OSS veido valsts institūcijas, kas nodrošina oficiālo statistiku (turpmāk – statistikas iestādes) un Statistikas padome.
- **OSS vadošā iestāde ir CSP-** koordinē oficiālās statistikas nodrošināšanas darbības un palīdz statistikas iestādēm, sniedzot metodiskos norādījumus un izdodot rīkojumus, kas nepieciešami kvalitatīvas oficiālās statistikas nodrošināšanai.
- CSP kā OSS vadošā iestāde ir **noteikusi vienotas vispārīgās kvalitātes prasības Latvijas statistikas iestādēm, piemērojot Eiropas Statistikas prakses kodeksu.**

Eiropas Statistikas prakses kodeksa 16 principi:

Centrālā statistikas
pārvalde

Vispārīgās kvalitātes prasības Latvijas statistikas iestādēm sastāv no:

- CSP [rīkojuma](#), ar kuru uz statistikas iestādēm attiecina ESPK prasības
- oficiālās statistikas sistēmas [Kvalitātes politikas](#)
- pašnovērtējuma anketas statistikas iestāžu atbilstības izvērtējumam un uzraudzībai;
- [Saprašanās memoranda](#) par OSS Kvalitātes politikas ieviešanu

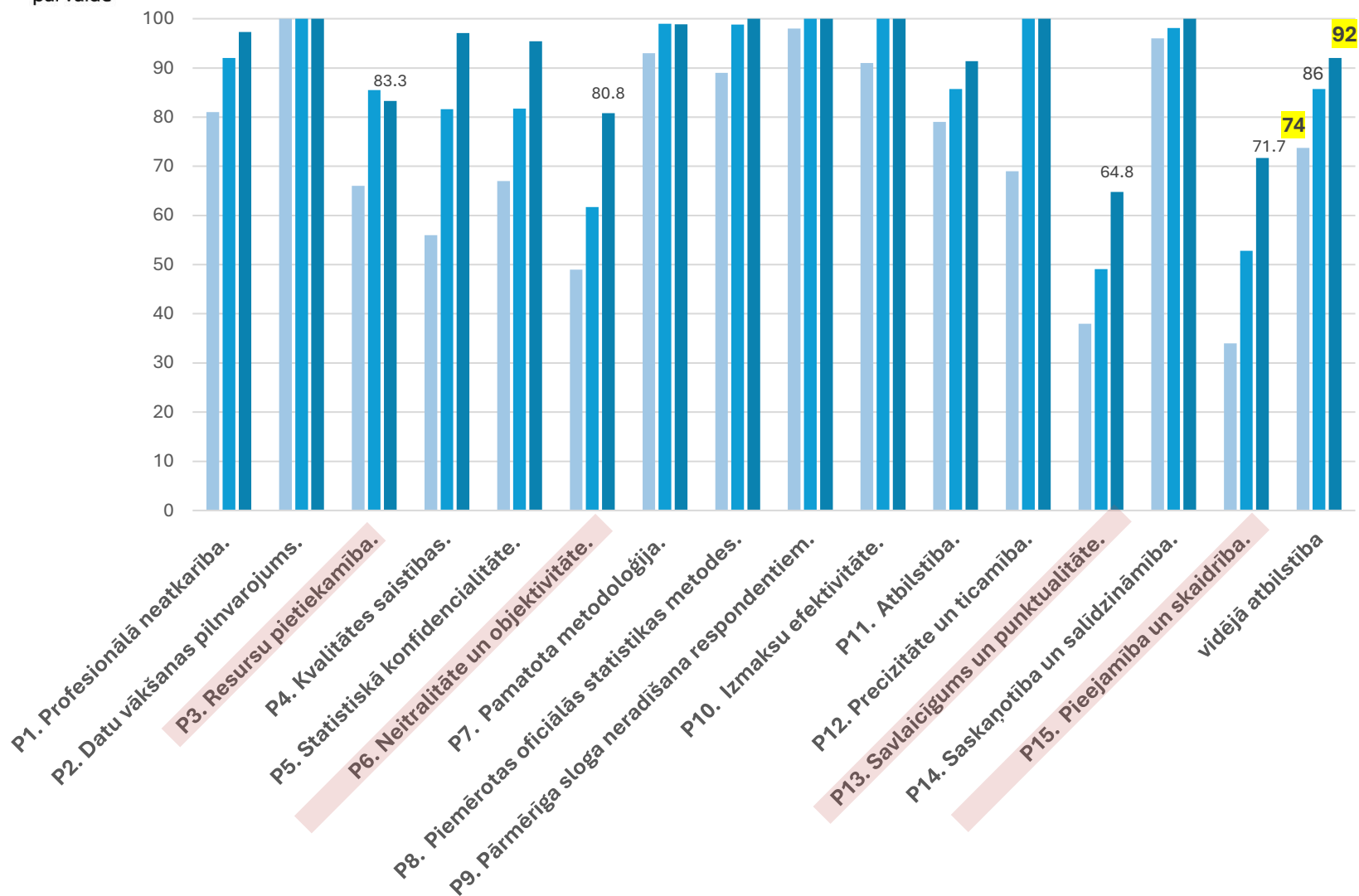

ONAs pašnovērtējuma un uzraudzības 1. posms (CSP) (2017.-2023.)

Centrālā statistikas
pārvalde

ONAs atbilstība ESPK %

2017 2018 2023

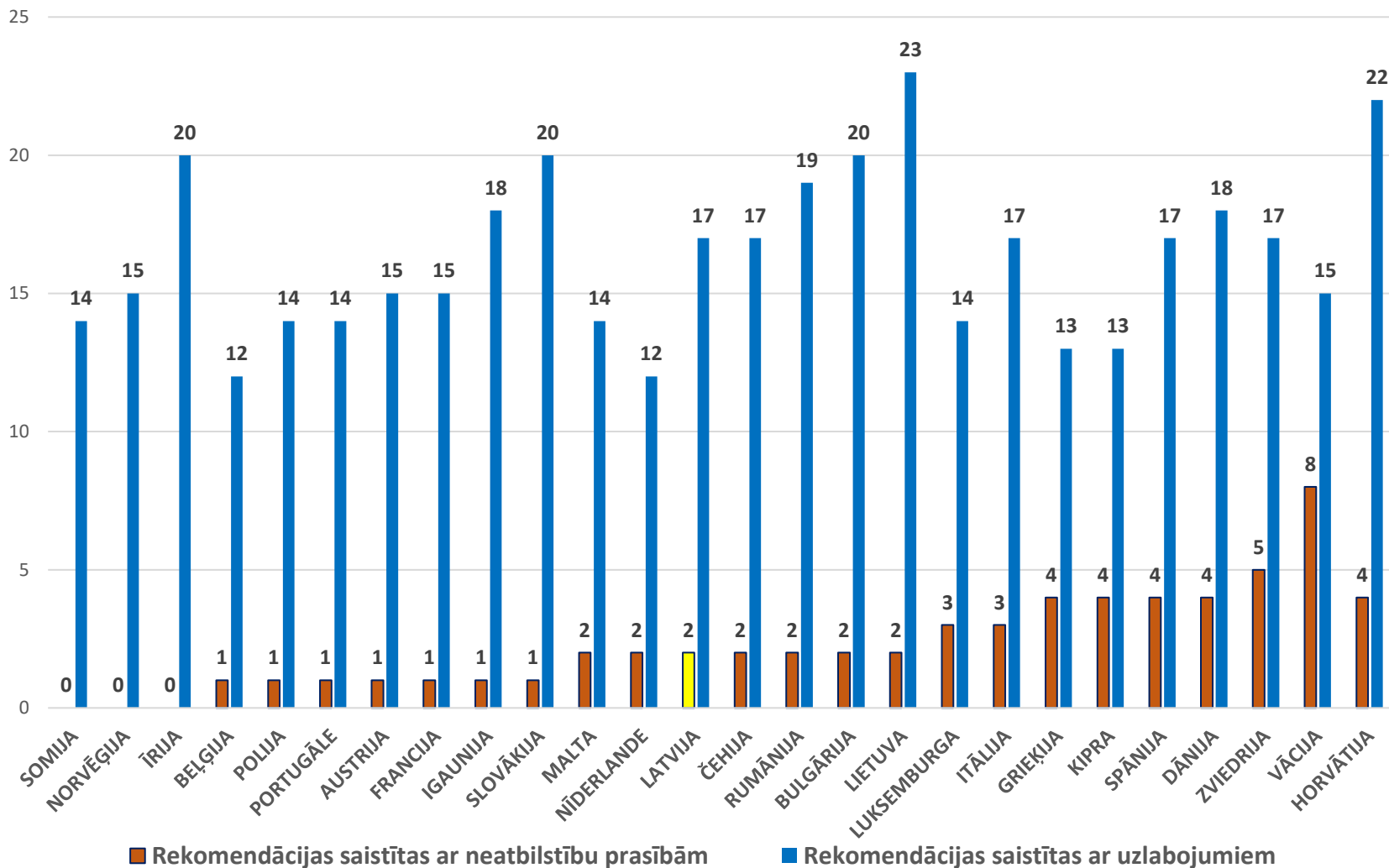

Eksperti ir atzinuši, ka visā Latvijas oficiālajā statistikas sistēmā ir augsts ESPK ievērošanas līmenis

Centrālā statistikas
pārvalde

Publicēto ziņojumu rekomendāciju statistika

Centrālā statistikas
pārvalde

Latvijas OSS 2023. gada detalizētās ekspertīzes rezultāti – rekomendācijas ONAS

ESPK 1.a PRINCIPS. Koordinācija un sadarbība.

1.a.1. Valstu statistikas iestādes (LV- CSP) koordinē visu citu valsts iestāžu, kuras izstrādā, sagatavo un izplata Eiropas statistiku, darbības statistikas jomā. Tās darbojas kā Eurostat kontaktpunkts statistikas jautājumos. Ir spēkā tiesību akti un skaidri definētas un praksē pārbaudītas procedūras, ar ko īsteno koordinācijas uzdevumu gan valstu, gan Eiropas līmenī.

CSP rūpīgi **jāpārskata ONAs atbilstība ESPK un jāsadarbojas ar tām**, lai nodrošinātu atbilstību ESPK jomās, kurās tā nav nodrošināta, piemēram, attiecībā uz statistikas metadatiem, izplatīšanu, piekļuves kārtību statistikai pirms publicēšanas un kļūdu labošanu izplatītajā statistikā.

Centrālā statistikas
pārvalde

Latvijas OSS 2023. gada detalizētās ekspertīzes rezultāti – rekomendācijas ONAS

ESPK 3. PRINCĪPS. Resursu pietiekamība.

Statistikas iestādēm pieejamie resursi ir pietiekami, lai izpildītu Eiropas statistikas prasības. 3.1. Cilvēku, finanšu un tehniskie resursi ir pietiekami gan apjoma, gan kvalitātes ziņā, lai nodrošinātu datu lietotāju vajadzības.

CSP sadarbībā ar attiecīgajām iestādēm būtu jāpārskata un jāpielāgo oficiālās statistikas sistēmas struktūra saistībā ar **darbu sadalījumu starp CSP un ONAs**, kurām ir ierobežota piekļuve resursiem Eiropas statistikas izstrādei, sagatavošanai un izplatīšanai.

Centrālā statistikas
pārvalde

Latvijas OSS 2023. gada detalizētās ekspertīzes rezultāti – rekomendācijas ONAS

ESPK 15. PRINCIPS Pieejamība un skaidrība.

Eiropas statistiku atspoguļo skaidri un saprotami, to izplata piemērotā un ērtā veidā, papildinot ar metadatiem un skaidrojumiem un nodrošinot pieejamību un ievērojot vienlīdzības principu. 15.5. Statistikas produktu metadatus statistikas iestāde uztur un izplata saskaņā ar Eiropas standartiem.

ONAs iestādēm jāuzlabo statistikas izplatīšanas sniegums, izplatot savu statistiku un saistītos metadatus Oficiālajā statistikas portālā un/vai savās tīmekļa vietnēs, izveidojot saites uz publicēto statistiku ar skaidri identificējamu nosaukumu, tādējādi padarot Eiropas statistiku pieejamu plašākai auditorijai.

!!! Datus, metadatus un statistikas publicēšanas kalendāru SI publicē **Oficiālās statistikas portālā**
([Statistikas likuma 20.pants](#))

V. Orientācija uz plašāku statistikas lietotāju loku, šīs orientācijas stiprināšana (19.rekomendācija). Saistīts ar 6.principu un 13. principu

Centrālā statistikas
pārvalde

2. posma novērtēšana (2024-2027)

- Aktualizēta iestāžu pašnovērtējuma un uzraudzības anketa;
- 2023.g. OSS Detalizētās ekspertīzes rekomendāciju ieviešanas plāns

Centrālā statistikas
pārvalde

Jautājumi?

